

Avdelningen för forskning, innovation och affärsutveckling

Bioenergi för framtidens fossilfria energisystem

Vill du vara med och utveckla bioenergi som en central del i framtidens fossilfria energisystem? Då kan du söka projektstöd för forskning, utveckling och innovationskluster med inriktning på bioenergi.

Innehåll

Innehåll	2
1 Om utlysningen	3
2 Viktiga datum	5
3 Vem kan söka?	5
4 Hur bedömer vi din ansökan?	6
5 Detta ska finnas med i ansökan	7
6 Så här ansöker du	8
7 Så mycket stöd kan en projektpart få	8
8 Vad händer efter att du lämnat in ansökan?	9
9 Innovationskluster	9
10 Utlysningen är en del av programmet Bio+	11
11 Om du har frågor	12
Bilaga 1. Regler för olika typer av stöd	13

Revisionshistorik

Datum	Ändringar
2025-09-15	I avsnitt 9 (Innovationskluster) har de två sista styckena tagits bort och ersatts med ny text som möjliggör samfinansiering av innovationskluster med egeninsatser.

1 Om utlysningen

Vill du vara med och utveckla bioenergi som en central del i framtidens fossilfria energisystem? Då kan du söka projektstöd för forskning, utveckling och innovationskluster med inriktning på bioenergi.

Bioenergi och biobränslen är en central del av Sveriges fossilfria energimix. De spelar en avgörande roll för att minska utsläppen från industrin och transportsektorn, samtidigt som de bidrar till ett tryggt och flexibelt energisystem. I takt med att energisystemet förändras blir bioenergi allt viktigare för att skapa balans, robusthet och motståndskraft – särskilt i ett läge där elproduktion och energibehov varierar över tid och rum.

Omställningen till fossilfrihet innebär att olika samhällsmål ibland krockar – till exempel mellan energiproduktion, markanvändning och biologisk mångfald. Den här utlysningen uppmuntrar därför projekt som tar ett helhetsperspektiv och integrerar tekniska, ekologiska och samhällseliga aspekter. Målet är att utveckla lösningar som inte bara är tekniskt framstående, utan också hållbara ur ett bredare samhällsperspektiv – och som stärker motståndskraften i viktiga samhällsfunktioner.

Utlysningens syfte

Utlysningen syftar till att utveckla biobaserade lösningar och värdekedjor som stärker funktionen och robustheten i det fossilfria energisystemet.

Beviljade projekt ska bidra till en eller flera av nedanstående punkter:

- utveckla hållbara och konkurrenskraftiga lösningar inom bioenergi och biobränslen
- stärka svensk konkurrenskraft, ökad försörjningstrygghet och autonomi från fossilbaserade bränslen
- bygga upp kunskap och kompetens inom bioenergiområdet för att accelerera omställningen
- vidga nätverk och påskynda symbios mellan ett flertal energirelaterade branscher och/eller sektorer.

Totalt finns cirka 80 miljoner kronor att fördela till projekt som beviljas stöd. Stödet ges i form av bidrag.

Utlysningen är öppen för följande tre delområden:

- Forsknings- och utvecklingsprojekt
- Kompetenshöjande projekt
- Innovationskluster

Forsknings- och utvecklingsprojekt

I detta delområde välkomnas projekt inom och mellan relevanta forskningsdiscipliner, till exempel natur- och teknikvetenskap; humaniora och samhällsvetenskap samt projekt som på ett systemövergripande sätt studerar bioenergens funktion i energiomställningen. Vi ser gärna sektoröverskridande samarbeten som förenar aktörer från olika sektorer. Samverkansprojekt har bättre förutsättningar för att accelerera och effektivisera utvecklingsprocesser, där forskningsbaserad kunskap omsätts i praktiken och skapar nytta i fler användningsområden.

- Relevanta mottagare av resultaten och/eller aktörer längs värdekedjan deltar aktivt i projektet
- Minst en part ska utgöras av antingen en potentiell kravställare, behovsägare eller en lösningsägare
- Högst 8 miljoner kronor i stöd per projekt
- Projektet ska avslutas senast: 31 december 2028
- Ansökningar med minst 20% medfinansiering från deltagande projektparter prioriteras

Kompetenshöjande projekt (doktorand/industridoktorand-licentiat)

Delområdet välkomnar doktorander och licentiander. Under projektet ska doktoranden/licentianden uppnå djupgående kunskap inom bioenergi och förståelse för energisektorns behov och teknologier. Industrianställda doktorander/licentiander välkomnas särskilt.

- Relevanta mottagare av resultaten ska delta aktivt i projektet.
- Ansökningar med ett engagemang från en bredare intressentkrets där flera typer av aktörer och nätverk samverkar ändamålsenligt och tvärsektoriellt prioriteras.
- Högst 12 miljoner kronor i stöd per projekt
- Projektet ska avslutas senast: 31 december 2030
- Ansökningar med minst 20% medfinansiering från deltagande projektparter prioriteras

Innovationskluster

Delområdet välkomnar projekt om Innovationskluster med syftet att samla aktörer – till exempel forskare, beslutsfattare, avnämare och behovsägare kring gemensamma behov, målsättningar, policy- och knäckfrågor, identifiera hinder vid implementering av ny teknik, mm. Arbetet ska ske på ett innovativt sätt, tvärsektoriellt bortom traditionella branschgränser. Läs mer i [avsnitt 9](#).

Klustren ska även bidra till utlysningens syfte såsom att:

- bygga upp kunskap och kompetens inom bioenergiområdet för att accelerera omställningen
- vidga nätverk och påskynda symbios mellan ett flertal energirelaterade branscher och/eller sektorer.

- Högst 3 miljoner kronor i stöd per projekt
- Projektet ska avslutas senast: 31 december 2028
- Maximal stödnivå per projekt är 50 procent.

Projektet ska bidra till minst tre eller flera av programmets utfallsmål (se mer ingående beskrivning i [avsnitt 10](#)):

- Välgrundade vägval
- Hållbara värdekedjor
- Resurseffektiva lösningar
- Nya aktörkonstellationer
- Hög kompetensnivå

2 Viktiga datum

Tidplan för inlämning av ansökan:

- Sista dag för inlämning av ansökan: 12 november 2025
- Period för inlämning av ansökan: 19 juni 2025–12 november 2025
- Beslut planeras fattas i mars 2026
- Tidigaste projektstart: 1 april 2026

På Mina sidor heter utlysningen ”**Bioplus 2025**”.

3 Vem kan söka?

Energimyndigheten vänder sig i denna utlysning till:

- företag (juridiska personer)
- offentlig sektor
- universitet och högskolors samhällsvetenskapliga, humanistiska, tekniska och naturvetenskapliga discipliner
- institut
- övriga aktörer med anknytning till bioenergiforskning samt energiomställning med bioråvara i fokus

Utlisningen kommer att prioritera projekt som har en tydlig finansiell medverkan från aktörer och behovsägare som kan bidra med ökad relevans och nyttiggörande av projektets resultat. Tänk på att graden av samverkan i relation till det som ska uppnås bedöms enligt bedömningskriterierna (se avsnitt 4). Det innebär i praktiken att deltagande från behovsägare som parter i projektets genomförande ofta bedöms högre än enbart deltagande i referensgrupp.

4 Hur bedömer vi din ansökan?

Energimyndigheten bedömer projektförslagen enligt följande kriterier nedan (utan inbördes turordning eller viktning):

Potential att bidra till utlysningens syfte varav minst en av nedanstående ska uppfyllas:

- utveckla hållbara och konkurrenskraftiga lösningar inom bioenergi och biobränslen
- stärka svensk konkurrenskraft, ökad försörjningstrygghet och autonomi från fossilbaserade bränslen
- bygga upp kunskap och kompetens inom bioenergiområdet för att accelerera omställningen
- vidga nätverk och påskynda symbios mellan ett flertal energirelaterade branscher och/eller sektorer.

Genomförbarhet

- Har projektet mål som är mätbara, konkreta, väldefinierade och rimligt ambitiösa?
- Är förslaget till arbetsplan konkret och tidsmässigt realistisk?
- Är budgeten rimlig i förhållande till de tänkta insatserna och målen?
- Är köns- och genusperspektivet relevant för projektet och i så fall hur väl inarbetas detta i projektgenomförandet och tänkbara resultateffekter?

För delområdet innovationskluster gäller följande förtydliganden:

- Har projektet en tydlig verksamhetsplan för etablering av och samverkan i klustret?
- Hur förväntas sökande tillsammans med övriga deltagare i ett innovationskluster kunna förverkliga verksamhetsplanen? Vilka är de eventuella riskerna?

Aktörer

- Har projektet en relevant aktörskonstellation med rätt kompetens och rätt resurser?
- Finns det en medvetenhet kring jämställdheten vid projektgruppens sammansättning, arbetsfördelning och arbetsvillkor?

För delområdet innovationskluster gäller följande förtydliganden:

- Finns rätt kompetens hos den tilltänkta klusterorganisationen att driva innovationsverksamhet avseende exempelvis projektledarskap, informations- och kommunikationsinsatser, nätverksbyggande, win-win-situationer, policy- eller marknadsutveckling, kunskapsspridning och lärande?

Nyhetsvärde/Innovationshöjd

- Hur väl beskrivs det befintliga kunskapsläget och omvärldsanalysen?
- I vilken grad är projektet nytänkande och originellt, och/eller i vilken mån innefattar projektet en ny lösning med marknadspotential och/eller hur väl bidrar projektet till att föra kunskapsfronten/policyutvecklingen framåt?
- Finns det ett identifierat behov för projektets resultat, exempelvis en tydlig kunskapslucka, samhällsnytta eller marknadspotential?

För delområdet innovationskluster gäller följande förtydliganden:

- Nyhetsvärde avseende ämnesområde, arbetssätt och skärning på aktörskonstellationen (tvärsektoriellt/branschöverskridande, nya organisatoriska kopplingar, etc)

Nyttiggörande

- Finns tydliga mottagare och/eller slutanvändare för projektresultatet, hur försöker projektet nå och involvera dem? Beaktas deras behov/lärande?
- Hur ska projektets resultat nyttiggöras, exempelvis genom resultatspridning, kompetensuppbyggnad, publikationer, nya/koordinerade styrmedel och regelverk, slagkraftigt beslutsfattande, nya produkter, tjänster, arbetssätt, relevanta handlingsplaner eller kommersialisering?

För att uppnå programmets mål kan Energimyndigheten komma att beakta projektportföljens sammansättning.

5 Detta ska finnas med i ansökan

Var noga när du skriver din ansökan och bifoga relevant material. Läs mer om vad ansökan ska innehålla i [Manual för att ansöka om och hantera stöd till forskning och innovation via Mina sidor](#)

- *Obligatorisk bilaga:* bifoga projektledarens och andra nyckelpersoners CV på max en A4-sida vardera.
- Bifoga eventuella figurer och bilder som du hänvisar till i texten. Observera att projektbeskrivningen ska framgå av ansökningsformuläret och ska inte bifogas som bilaga. Bilagorna ska tydligt komplettera ansökningsformuläret och inte innehålla samma information som ansökningsformuläret.

[Mer om hur Energimyndigheten behandlar personuppgifter.](#)

6 Så här ansöker du

Följ dessa steg för att underlätta handläggningen av din ansökan:

- Använd e-tjänsten ”Finansiering av forskning och innovation” på **Mina sidor** för att skriva din ansökan (<https://minasidor.energimyndigheten.se>)
- Börja med att ansöka om **behörighet att få företräda koordinatören**, det vill säga den organisation som ska samordna projektet, som ska ta emot stödet från Energimyndigheten och som ska vidarebefordra stöd till de eventuellt övriga stödmottagare som deltar i projektet. **Ansök om behörighet i god tid**, eftersom det kan ta ett par dagar att få behörigheten. Du får ett mejl när er ansökan om behörighet har godkänts.
- När du har fått behörighet till e-tjänsten har du tillgång till formuläret ”Ansökan om finansiering av forskning och innovation”, som du ska fylla i och skicka in.

Lämna in ansökan senast 2025-11-12 kl. 23.59. Vi lämnar support fram till kl. 16.00 samma dag.

7 Så mycket stöd kan en projektpart få

Hur stor andel av kostnaderna varje projektpart kan få stöd för beror bland annat på

- hur stora stödberättigande kostnader som projektparten har
- om projektparten är ett företag eller bedriver icke-ekonomisk verksamhet
- om projektparten är ett litet eller medelstort företag (SMF)
- vilken forskningskategori som aktiviteterna i projektet anses motsvara.

Alla kostnader i projektet ska vara faktiska och reviderbara vilket innebär att de ska särredovisas i bokföring.

I den här utlysningen ger vi följande typer av stöd:

- Stöd till aktörer som bedriver icke-ekonomisk verksamhet, såsom exempelvis universitet, högskolor, kommuner och forskningsinstitut.
- Stöd till företag för forsknings- och utvecklingsprojekt inom kategorierna grundforskning, industriell forskning, experimentell utveckling och genomförbarhetsstudie.
- Stöd till innovationskluster.

För utförligare information om stödnivåer, stödberättigande kostnader och typ av verksamhet se [Bilaga 1](#). Se också de [allmänna villkor](#) som gäller ansökningar som beviljas stöd.

8 Vad händer efter att du lämnat in ansökan?

Det är den version av ansökan som du skickat in före utlysningens stängningsdatum som ligger till grund för Energimyndighetens bedömning.

Energimyndigheten kan komma att begära att du lämnar in en komplettering av ansökan om vi finner skäl för det.

Energimyndigheten kan komma att ta en kreditupplysning på sökande företag, projektparter, ägare och styrelse.

Kommunikation under handläggningen av din ansökan kommer främst att ske genom Mina sidor.

Energimyndigheten fattar beslut om bifall eller avslag för er ansökan och beaktar då bedömningar enligt kriterierna ovan. Du får kort därefter ett besked av oss om vilket beslut som fattats och skäl till beslutet.

Du kan följa vad som händer i ditt ärende på Mina sidor.

Utbetalning av stödet sker enligt den utbetalningsplan som finns i beslutet. För mer information om utbetalning, se Allmänna villkor för stöd som följer med beslutet om stöd.

9 Innovationskluster

Innovationskluster definieras enligt artikel 2 punkt 92 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 på följande sätt:¹

Innovationskluster är strukturer eller organiserade grupperingar av oberoende parter (t.ex. innovativa nystartade företag, små, medelstora och stora företag, forskningsinstitut, organisationer för kunskapsspridning, forskningsinfrastruktur, testnings- och experimentinfrastruktur, digitala innovationsknutpunkter, icke-vinstdrivande organisationer och andra relaterade ekonomiska aktörer) som är avsedda att stimulera innovativ verksamhet och nya samarbetssätt, t.ex. på digital väg, genom att dela och/eller främja gemensam användning av utrustning och utbyte av kunskap och expertis och genom att bidra effektivt till kunskapsöverföring, nätverksbyggande, informationsspridning och samarbete mellan företag och andra organisationer i klustret.

¹ Kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 av den 17 juni 2014 genom vilken kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget

Innovationskluster ska arbeta för att:

- Samla aktörer (till exempel beslutsfattare, avnämare, behovsägare, FoU-utförare med flera) kring gemensamma behov och målsättningar.
- Sprida kunskap och resultat samt energi-, klimat- och resurseffektiva innovationer.

Den som söker har möjlighet att inom ramarna för punkterna ovan inkomma med egna idéer och förslag på hur verksamheten inom innovationsklustret kan utformas och riktas. Innovationskluster kan exempelvis:

- Bidra till att aktörer med olika kompetenser skapar samarbetskonsortier som ska lösa gemensamma problem och utmaningar.
- Bidra till kunskapsöverföring, nätverkande, informationsspridning, resursmobilisering och samarbete bland företag och andra organisationer i innovationsklustret.
- Identifiera viktiga knäckfrågor inom området.
- Främja tvärdisciplinärt och tvärsektoriellt samarbete som skapar nya värdekedjor och bransch- och sektoröverskridande kopplingar.
- Främja kommersialisering av nya innovativa lösningar, gärna i konstellationer där både små och stora företag ingår.
- Främja internationellt samarbete inom området och att internationella, tvärsektoriella konsortier bildas.

Energimyndigheten uppmuntrar till innovationskluster som kan samla en stor del av aktörerna tvärsektoriellt och tvärdisciplinärt med tydlig koppling till bioenergiområdet för respektive kluster och som under klusterperioden lyckas värva fler aktiva medlemmar.

Innovationskluster organiseras i en gemensam öppen plattform i syfte att uppnå större effektivitet och resultat av samarbetet bland klustermedlemmar. Detta ska skapa förutsättningar för att kunna identifiera gemensamma utmaningar och föreslå lösningar på dessa. Innovationsklustrets medlemmar ska samfinansiera innovationsklustrets aktiviteter. Medfinansiering kan ske genom kontanta medlemsavgifter eller genom egeninsatser (in-kind) från projektparter som deltar aktivt i klustrets verksamhet. Egeninsatser kan exempelvis bestå av arbetstid, resor eller tillhandahållande av teknik och information.

För att en egeninsats ska räknas som medfinansiering måste den:

- uppstå hos en projektpart som formellt är del av projektet,
- vara dokumenterad i projektpartens bokföring som faktisk och reviderbar kostnad,
- vara direkt kopplad till klustrets aktiviteter.

Innovationsklustret ska vara öppet för att fler finansierande medlemmar ansluter under projektperioden och ska arbeta transparent och icke-diskriminerande.

Innovationsklustrets koordinator ska vara en svensk juridisk person med säte i Sverige och ha i uppdrag att koordinera och leda innovationsklustret. Med svensk juridisk person likställs i detta avseende utländsk organisation som har filial eller driftställe i Sverige.

Medlemsorganisationerna ska stödja mål, strategi och aktiviteter i innovationsklustret genom deltagande i en eller flera arbetsgrupper och/eller tillhandahållande av information och teknik samt samfinansiera innovationsklustret genom kontanta medlemsavgifter eller egeninsatser enligt ovan.

10 Utlysningen är en del av programmet Bio+

Bio+ är ett forsknings- och innovationsprogram som syftar till att stärka och öka förståelsen för bioenergins roll i ett hållbart, resilient och robust energisystem. Programmet ska bidra till de energi-, klimat-, forsknings- och näringspolitiska målen samt de tre grundpelarna för energipolitiken: försörjningstrygghet, konkurrenskraft och ekologisk hållbarhet. Programmet skapar förutsättningar för att utveckla både befintliga och nya värdekedjor av olika komplexitetsgrad. Det främjar även industriella samarbeten som ökar energisektorns totala försörjningstrygghet och minskar sårbarheten.

Programmet pågår mellan 2021 och 2030 har en ram om 706 miljoner kronor.

För att säkerställa att Bio+ programmet bidrar till en långsiktigt hållbar energiomställning, har följande utfallsmål definierats:

Välgrundade vägval

Framtida beslut inom bioenergisektorn ska vila på vetenskap och en helhetssyn, där ekonomiska, sociala och miljömässiga mål balanseras och skapar synergier. Utvecklingsvägar och marknadsmekanismer koordineras så att de stödjer samhälls- och klimatmålen och bidrar till ett robust, flexibelt och effektivt energisystem.

Hållbara värdekedjor

Hållbara värdekedjor inom bioenergiområdet bygger främst på nyttiggörande av sido- och restströmmar (inklusive biogen koldioxid) i samspel med andra industrier och sektorer både uppströms och nedströms och bidrar till ökad energi- och resurseffektivitet.

Resurseffektiva lösningar

Utveckling av resurs- och kostnadseffektiva lösningar möjliggör ökad försörjningsförmåga och konkurrenskraft på internationella marknader. Dessa lösningar omfattar allt från delkomponenter till systemlösningar och betonar biobränslenas flexibilitet och mångsidighet i ett fossilfritt energisystem.

Nya aktörkonstellationer

Nya eller breddade aktörkonstellationer bildas, som främjar samverkan och kontinuerligt kunskapsutbyte nationellt och internationellt. Resurseffektiva biobaserade systemlösningar utvecklas och implementeras som ett resultat av dessa konstellationer, med fokus på bioenergins potential.

Hög kompetensnivå

Företag och organisationer i Sverige kan enkelt rekrytera efterfrågad kompetens inom bioenergiområdet för att accelerera omställningen. Den nationella kompetensen inom området är stark och anpassad för att möta samhällets behov, med excellenta forskarmiljöer där forskare rör sig mellan akademi och industri.

Mer information om programmet finns på bioplusportalen.se och på Energimyndighetens [webbplats](https://www.energimyndigheten.se).

11 Om du har frågor

Vi på Energimyndigheten svarar gärna på eventuella frågor om utlysningen. Vi får dock inte kommentera projektidéer eller lämna rekommendationer utan kan endast svara på frågor om själva utlysningen.

Tänk på att det brukar vara många som ringer sista dagen som utlysningen är öppen och att det därför kan vara svårare att få hjälp då. Energimyndigheten finns endast tillgänglig för frågor fram till klockan 16.00, därefter kan du inte räkna med att få hjälp och stöd.

Observera att ansökningar till denna utlysning sker i [Mina Sidor](#). Anvisningar för hur du går tillväga finns i [Manual för forsknings-ansökningar via Mina sidor](#).

Vid frågor om utlysningens innehåll, kontakta bioplus@energimyndigheten.se och ange "Bioplus 2025" i ämnesraden.

För teknisk support och frågor om behörighet, kontakta registrator@energimyndigheten.se
Telefon: 016-544 20 00

Bilaga 1. Regler för olika typer av stöd

1 De typer av stöd som ges i den här utlysningen

1.1 Stöd till aktörer som bedriver icke-ekonomisk verksamhet

Projektarter som inte bedriver ekonomisk verksamhet (såsom exempelvis universitet, högskolor, kommuner och forskningsinstitut, i den utsträckning arbetet bedrivs inom den icke-ekonomiska verksamheten) kan få stöd med upp till 100 procent av projektartens stödberättigande kostnader i projektet. Stöd till aktörer som bedriver icke-ekonomisk verksamhet beviljas enligt 4 § förordning (2008:761) om stöd till forskning och utveckling samt innovation inom energiområdet.

Följande regler gäller för indirekta kostnader när stödmottagaren bedriver icke-ekonomisk verksamhet:

- 1 Universitet och högskola får göra påslag för indirekta kostnader enligt den fullkostnadsprincip som de tillämpar. Universitet och högskola behöver i sin bokföring bara särredovisa stödberättigande kostnader motsvarande bidragsbeloppet.
- 2 Följande organisationer får, när de deltar i projektet i sin icke-ekonomiska verksamhet, ta upp faktiska indirekta kostnader till ett belopp motsvarande högst 45 procent av sina stödberättigande lönekostnader:
 - forskningsorganisationer som är
 - aktiebolag eller handelsbolag där staten direkt eller indirekt utövar ett rättsligt bestämmande inflytande, eller
 - stiftelser i vilka regeringen utser en eller flera styrelseledamöter
 - statliga myndigheter (andra än universitet och högskolor) som enligt sin instruktion ska bedriva egen forskning,

Villkoret om högst 45 procent gäller förutsatt att organisationen genom regeringsbeslut får medel för att bedriva oberoende forskning. Om organisationen även bedriver ekonomisk verksamhet som exempelvis uppdragsforskning ska verksamheterna redovisas separat. Om organisationen deltar i projektet med sin ekonomiska verksamhet gäller villkoren i avsnittet *Stöd till företag för forsknings- och utvecklingsprojekt* nedan.

1.2 Stöd till företag för forsknings- och utvecklingsprojekt

Hur stort stöd ert företag kan få styrs av EU:s statsstödsregler. Ni kan få stöd i enlighet med förordningen (EU) nr 651/2014². Stödets storlek beror bland annat på vilka projektaktiviteter ert företag avser att genomföra och i vissa fall även på

² Kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 av den 17 juni 2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget, senast ändrad genom kommissionens förordning (EU) 2023/1315 av den 23 juni 2023.

företagets storlek. I vissa fall gäller en högsta tillåten stödnivå, uttryckt som en procentsats (%) av de stödberättigande kostnaderna, medan i andra fall gäller en högsta tillåten beloppsgräns.

Stöd för forsknings- och utvecklingsprojekt lämnas till företag enligt 12 § förordning (2008:761) om stöd till forskning, utveckling och innovation inom energiområdet. För att kunna erhålla stöd måste företag uppfylla villkoren i artikel 25 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014.

Som företag betraktas varje enhet, oberoende av juridisk form, som bedriver ekonomisk verksamhet. Med ekonomisk verksamhet avses att tillhandahålla varor eller tjänster på en marknad.

Stödberättigande kostnader

Följande kostnader är stödberättigande om projektaktiviteterna som du söker stöd för utgör forskning eller utveckling enligt artikel 25 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014:

- a) Personalkostnader: forskare, tekniker och annan stödpersonal i den omfattning som de arbetar med projektet.
- b) Kostnader för instrument och utrustning i den utsträckning och under den tid som de används för projektet. Om instrumenten och utrustningen inte används under projektets hela livscykel anses endast de avskrivningskostnader som motsvarar forskningsprojektets livscykel, beräknade på grundval av allmänt accepterade redovisningsprinciper, vara stödberättigande.
- c) Kostnader för byggnader och mark i den utsträckning och under den tid som de används för projektet. När det gäller byggnader anses endast de avskrivningskostnader som motsvarar forskningsprojektets livscykel, beräknade på grundval av allmänt accepterade redovisningsprinciper, vara stödberättigande. För mark är kostnader för överlåtelse på affärsmässiga villkor eller faktiska kapitalkostnader stödberättigande.
- d) Kostnader för kontraktsforskning, kunskap och patent som köps eller hyrs in från externa källor på marknadsmässiga villkor, samt kostnader för konsulttjänster och motsvarande tjänster som används uteslutande för forskningsverksamheten.
- e) Andra allmänna omkostnader och andra driftskostnader, inklusive kostnader för materiel, förrådsartiklar och liknande produkter, som uppkommit som direkt följd av ett projekt.

Stödmottagare som är företag (stödmottagare som bedriver ekonomisk verksamhet) får ta upp faktiska **indirekta kostnader**, dock högst med ett belopp som motsvarar 30 procent av sina stödberättigande lönekostnader. Detta gäller

också om en stödmottagare bedriver både ekonomisk och icke-ekonomisk verksamhet, om projektet genomförs i den ekonomiska verksamheten.

Projektaktiviteterna delas in i forskningskategorier

Den maximala stödnivån som ett företag kan få beror på vilken forskningskategori som aktiviteterna i projektet anses motsvara. Aktiviteterna i projektet kan även anses motsvara flera olika forskningskategorier. De maximalt tillåtna stödnivåerna som ett företag kan få för forsknings- och utvecklingsprojekt framgår av artikel 25 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014. I Tabell 1 nedan beskrivs de olika forskningskategorierna. Av Tabell 3 framgår sedan de maximala stödnivåerna.

Tabell 1. Klassning av forskningsaktiviteter i forskning och utvecklingsprojekt

Genomförbarhetsstudie	utvärdering och analys av potentialen för ett projekt som syftar till att stödja beslutsprocessen genom att objektivt och rationellt avslöja projektets starka och svaga sidor, möjligheter och risker samt att identifiera de resurser som krävs för att genomföra det, och slutligen utsikterna för att projektet blir en framgång.
Grundforskning	experimentellt eller teoretiskt arbete som i första hand syftar till att förvärva ny kunskap om de grundläggande orsakerna till fenomen och iakttagbara fakta, och som inte syftar till någon direkt kommersiell tillämpning eller användning.
Industriell forskning	planerad forskning eller kritisk analys, som syftar till att förvärva ny kunskap och nya färdigheter för att utveckla nya produkter, processer eller tjänster, eller för att markant förbättra befintliga produkter, processer eller tjänster. Detta innebär skapandet av komponenter som utgör delar av komplexa system, och kan innebära byggande av prototyper i laboratoriemiljö eller i en miljö med simulerade gränssnitt till befintliga system och till pilotverksamhet, om detta är nödvändigt för den industriella forskningen, särskilt för allmän teknikvalidering.
Experimentell utveckling	att förvärva, kombinera, forma och använda befintliga vetenskapliga, tekniska, näringslivsmässiga och andra relevanta kunskaper och färdigheter med syftet att utarbeta nya eller förbättrade produkter, processer eller tjänster. Detta kan också innebära t.ex. verksamheter som syftar till konceptuell definition, planering och dokumentation av nya produkter, processer eller tjänster. Experimentell utveckling kan innebära utformning av prototyper, demonstration, pilotarbete, testning och validering av nya eller förbättrade produkter, processer eller tjänster i miljöer som motsvarar realistiska driftförhållanden, där det primära syftet är att göra ytterligare tekniska förbättringar på de produkter, processer eller tjänster som ännu inte är fasta. Detta kan omfatta utveckling av en kommersiellt användbar prototyp eller ett pilotarbete som med nödvändighet är den slutliga kommersiella produkten och som är alltför dyr att producera för att endast användas för demonstration och utvärdering. Experimentell utveckling innebär inte rutinmässiga eller återkommande ändringar av befintliga varor, tillverkningsmetoder, tillverkningsprocesser, tjänster eller andra pågående verksamheter även om dessa ändringar kan innebära förbättringar.

Observera att om företaget som Energimyndigheten beviljar stöd till har fått eller får finansiering till projektet i form av annat offentligt stöd (såsom annat statligt, regionalt eller kommunalt stöd), måste man ta hänsyn till detta stöd vid uträkning av hur stort stöd som företaget kan få från Energimyndigheten. Enligt EU:s statsstödsregler får det *sammanlagda* offentliga stödet som företaget beviljats för samma stödberättigande kostnader inte överskrida de maximala stödnivåerna som anges i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014.

Stödets storlek beror på företagets storlek

Den maximala stödnivån som ett företag kan få för forsknings- och utvecklingsprojekt beror också på företagets storlek. Om sökanden är ett litet eller medelstort företag får stödnivån höjas med 20 respektive 10 procentenheter, vilket framgår av artikel 25 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014.

Företagens storlek bestäms enligt reglerna i bilaga I till kommissionens förordning (EU) nr 651/2014. Reglerna beskrivs även i kommissionens *Användarhandledning om definitionen av SMF-företag*³. Vid bedömning av ett företags storlek måste man ta hänsyn till antalet anställda, årsomsättning och balansomslutning samt till företagets eventuella förbindelser till andra företag.

För att kunna räknas som ett **litet företag** krävs det dels att företaget har färre än 50 anställda, dels att *antingen* företagets årsomsättning *eller* balansomslutning inte överstiger 10 miljoner euro per år. För att kunna räknas som ett **medelstort** företag krävs dels att företaget har färre än 250 anställda, dels att företagets årsomsättning inte överstiger 50 miljoner euro *eller* att företagets balansomslutning inte överstiger 43 miljoner euro. Företag som överskrider gränserna för ett medelstort företag räknas som ett **stort** företag, se tabell 2. Detta framgår av artikel 2 i bilaga I till kommissionens förordning (EU) nr 651/2014.

Tabell 2. Definition av företagets storlek

Storlek	Antal anställda*	Årsomsättning <i>eller</i> balansomslutning**
Småföretag	< 50	≤ 10 milj. €
Medelstora företag	< 250	≤ 50 milj. € resp. ≤ 43 milj. €
Stora företag	≥ 250	> 50 milj. € resp. > 43 milj. €

*) Med anställda avses inte bara löntagare utan även ägare som arbetar i företaget utan att vara anställda och konsulter som befinner sig i en beroendeställning till företaget.

**) Uppgifter från det senast godkända räkenskapsåret beaktas. För att ett tröskelvärde ska anses passerat ska företaget ha haft högre eller lägre värden under två år i rad.

Även företagets relation till andra företag påverkar bedömningen av företagets storlek. Av betydelse är främst företagets ägare och graden av kontroll som andra företag utövar över företaget. Hur ägarförhållanden och graden av kontroll påverkar bedömningen av företagets storlek beskrivs närmare i artikel 3 i bilaga I till kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 samt på sidorna 15–23 i kommissionens *Användarhandledning om definitionen av SMF-företag*.

I tabellen nedan framgår den maximala stödnivån som kan lämnas till aktörer för forsknings- och utvecklingsprojekt.

³ Handledningen finns tillgänglig på Europeiska unionens publikationsbyråns hemsida <https://op.europa.eu/sv/publication-detail/-/publication/756d9260-ee54-11ea-991b01aa75ed71a1/language-sv>

Tabell 3. Översikt maximala stödnivåer

Typ av forskning och utveckling	Små företag	Medelstora företag	Stora företag	Icke-ekonomisk verksamhet*
Genomförbarhetsstudie	70 %	60 %	50 %	100 %
Grundforskning	100 %	100 %	100 %	100 %
Industriell forskning	70 %	60 %	50 %	100 %
Experimentell utveckling	45 %	35 %	25 %	100 %

*) Till exempel universitet och forskningsinstitut.

1.3 Stöd till innovationskluster

Stöd till innovationskluster lämnas enligt 14 § förordningen (2008:761) om statligt stöd till forskning och utveckling samt innovation inom energiområdet i enlighet med artikel 27 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014.

Investeringsstöd kan beviljas ägaren till innovationsklustret. Driftsstöd kan beviljas den som driver innovationsklustret. Om operatören är en annan än ägaren kan det antingen vara en juridisk person eller en företagsgrupp som inte är en separat juridisk person. I samtliga fall måste varje företag separat redovisa kostnader och intäkter för respektive verksamhet (ägarande, drift och användning av klustret) i enlighet med tillämpliga redovisningsstandarder.

Tillträdet till klustrens lokaler, anläggningar och verksamheter ska vara öppet för flera användare och beviljas på ett transparent och icke-diskriminerande sätt. Företag som har finansierat minst 10 % av innovationsklustrets investeringskostnader får beviljas förmånstillträde på fördelaktigare villkor. För att undvika överkompensation ska sådant tillträde stå i proportion till företagets bidrag till investeringskostnaderna och dessa villkor ska göras tillgängliga för allmänheten.

De avgifter som tas ut för användning av klustrets anläggningar och för deltagande i klustrets verksamheter ska motsvara marknadspriset eller återspegla deras kostnader inklusive en rimlig marginal.

Investeringsstöd får beviljas för uppförande eller uppgradering av innovationskluster. De stödberättigande kostnaderna ska utgöras av kostnaderna för investeringar i immateriella och materiella tillgångar.

Driftstöd får beviljas för driften av innovationskluster. Det får beviljas för högst tio år.

De stödberättigande kostnaderna för driftstöd till innovationskluster ska utgöras av personal- och administrationskostnader (inbegripet allmänna omkostnader) som avser följande:

- a) Aktivering av klustret för att underlätta samarbete, informationsutbyte och tillhandahållande eller kanalisering av specialiserade och kundanpassade stödtjänster för företag.
- b) Marknadsföring av klustret för att höja nya företags eller organisationers deltagande och för att öka synligheten.
- c) Förvaltning av klustrets utrustning. Organisering av utbildningsprogram, seminarier och konferenser för att stimulera kunskapsutbyte, nätverksbyggande och gränsöverskridande samarbete.

Driftstödet stödnivå får inte överskrida 50 % av de totala stödberättigande kostnaderna under den period då stödet beviljas.

2 Finansiering från andra organisationer än Energimyndigheten

Energimyndighetens stöd till företag täcker ofta inte företagets hela kostnad för de projektaktiviteter som företaget söker stöd för. När så är fallet, måste företaget antingen själv stå för den resterande kostnaden, eller hitta annan privat finansiering i form av kontanta medel.

Observera att någon annan aktör än ditt företag själv inte kan finansiera ditt företags kostnader genom så kallade egeninsatser (även kallat in kind-insatser). Detta beror på att kostnaden för en egeninsats som utförs av en annan aktör inte uppstår hos ditt företag, utan hos den andra aktören. Kostnaden för den andra aktörens egeninsats är med andra ord inte en stödberättigande kostnad för ditt företag.

Energimyndigheten kan komma att ställa högre krav på annan finansiering av stödmottagande företags kostnader än vad kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 kräver. Energimyndigheten kan även kräva annan finansiering av aktörer som bedriver icke-ekonomisk verksamhet (såsom exempelvis universitet, högskolor, kommuner och forskningsinstitut, i den utsträckning arbetet bedrivs inom den icke-ekonomiska verksamheten).

2.1 Finansiering genom andra offentliga medel

Med offentliga medel menas statliga, regionala eller kommunala medel. Det sammanlagda offentliga stödet för samma stödberättigande kostnader får inte överskrida de högsta tillåtna stödnivåer eller belopp som följer av tillämpliga EU-regler, om ett företag får finansiering med offentliga medel både från Energimyndigheten och annan offentlig aktör.⁴ Du måste därför meddela till Energimyndigheten om ditt företag har sökt, erhållit eller planerar att söka stöd från en annan offentlig finansiär för samma kostnader som du ansöker stöd för från Energimyndigheten.

Detsamma gäller för det fall att ditt företag har sökt, erhållit eller planerar att söka stöd som förvaltas direkt av EU:s institutioner utan inblandning av svenska myndigheter (t.ex. Horisont Europa och Innovationsfonden).⁵

⁴ Se artikel 8.3 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014.

⁵ 8 Se artikel 8.2 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014

Markera stödet som offentlig finansiering i ansökningsformuläret om en stödmottagare har tagit emot annat statligt stöd, såsom annat statligt, regionalt eller kommunalt stöd, eller om ni har tagit emot centralt förvaltat unionsfinansiering för samma kostnader som ni söker stöd för från Energimyndigheten.

3 Stöd till internationella aktörer

Energimyndigheten är restriktiv med att ge forskningsmedel till aktörer som inte har någon verksamhet i Sverige. Detta kan ske i undantagsfall om samtliga av nedanstående kriterier är uppfyllda:

- 1 Det kan styrkas att de aktörer som inte har någon verksamhet i Sverige har en unik kompetens som inte finns hos aktörer i Sverige.
- 2 Projektet är väsentligt för att uppnå programmets mål.
- 3 Det kan ske en tydlig kunskapsöverföring till aktörer i Sverige.

Energimyndigheten kan neka finansiering till aktörer som inte har någon verksamhet i Sverige även om samtliga av ovanstående kriterier anses vara uppfyllda.